

autoriniai, individualiai frazeologizmai (87; 43,3 %). I žurnalisto kritikos akiratį kartais patenka ir Ukrainą palaikanti Lietuvos valstybė. Savaime suprantama, autoriaus nuomonės ir emocijų raiškų lemia kritikos objektas – karas. Moraline prasme daugiausia vertinama karo iniciatorė – Rusija, kuri yra pasmerkiama, išsnuokiama ir niekinama dėl savo veiksmų, todėl autoriniuose komentaruose, siekiant paveikti, įtikinti adresatą ir formuoti jo nuomonę, dažniausiai vartojami neigiamos konotacijos frazeologiniai junginiai. Stiprią teigiamą konotaciją turi tie frazeologizmai, kuriais pabrėžiamas ukrainiečių ryžtas ir kovos dvasia, išreiškiamas žavėjimasis šia tauta.

Raktažodžiai: *okazionalieji frazeologizmai, modifikacijos būdai, publicistika, komentarai, stilistika, karas.*

Irena DARGINAVIČIENĖ

Vilnius Gediminas Technical University

The Power of Language Skills in Navigating a Foreign Country

Language is an incredibly powerful tool, especially when you live in another country. It serves as the primary means of communication, and certainly goes beyond this practical benefit. Fluency in a local language demonstrates the willingness to integrate into the host culture and the effort to be accepted by the local community. Fluency in a local language provides for the enhancement of employability and career opportunities. In addition, it demonstrates respect towards the local community, creates a friendly atmosphere and leads to mutual understanding. Learning the Lithuanian language can help Ukrainian war refugees in Lithuania in many ways, facilitating their integration into Lithuanian society and improving their overall quality of life. In this context, it is worth distinguishing between practical benefits, social and psychological benefits, and civic participation benefits. The practical benefits of learning Lithuanian include orientation in daily life, opportunities for education and skills development, integration into the labour market. Social benefits include building relationships with locals, making friends, participating in social activities that help share one's own culture and learn about Lithuanian traditions and values. They play an important role in stabilising the emotional and psychological state of Ukrainian refugees. Civic participation allows refugees to advocate for their needs and the needs of their community making their voices heard and addressed. Together, learning Lithuanian is a powerful tool for Ukrainian war refugees to integrate, improve their quality of life and make a positive contribution to their new community.

Keywords: *integration, language fluency, community, refugees, Ukraine.*

Alona SHYBA

Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University

Dynamics of Lithuanian Language Teaching and Learning at Chernivtsi National University Lithuanian Studies Centre in Wartime Conditions

The need for specialists fluent in more than one foreign language is still growing in Ukraine. Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University gives an excellent opportunity to study modern European languages, among which is Lithuanian. The

Baltic Studies Centre offers an optional Lithuanian language and culture course for the students of the University. The interest for Lithuanian is stipulated by common historic past of Lithuania and Ukraine, as well as contemporary economic, social, cultural and educational ties. For teaching Lithuanian as a foreign language at Chernivtsi National University explicit rules teaching is avoided, teaching grammar in context and organizing a natural meaningful interaction are applied instead. Interactive methods are of great benefit here. The biggest challenge nowadays is conducting the academic process in the conditions of war, when frequent air sirens make the teacher stop the class and ask the learners to proceed to shelters immediately, while regular blackout don't promote distant studies. Psychological issue is another big challenge, as studies have proved that living in a war conditions students experience multiple trauma which can influence their physical and mental health, raising their anxiety. Ukrainian teachers are using various emotion-focused teaching strategies aiming at lowering students' level of anxiety. To improve learners' communicative competence students are invited to participate in the summer / winter Lithuanian language and culture courses or semester studies at Lithuanian universities.

Keywords: *Baltic Studies Centre, the Lithuanian language teaching, the Lithuanian language learning, interactive methods, anxiety.*

Валентина МИРОНОВА

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Наталія КОРОЛЬОВА

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Латинські написи на сонячних годинниках як діалог між античністю та сучасністю

Архітектор Вітрувій у дев'ятій книзі трактату *De architectura* розповідає, що вавилонський астроном Берос познайомив греків із сонячним годинником чащоподібної форми (гр. σκάφις) та описує годинники, відомі на той час. Після падіння Римської імперії використання сонячних годинників значно скоротилося, але згадки про них можна знайти навіть у "темні віки". Папа римський Сабініан, наступник Григорія Великого, наказав розмістити у церквах та монастирях сонячні годинники, щоб нагадувати людям про щоденні молитви (лат. *horae canonicae*). У добу Відродження сонячний годинник стає предметом мистецтва та відновлюється практика нанесення написів на нього. Водночас, утилітарна мета поступається місцем спокусі продемонструвати власну освіченість: нагадування про плинність часу здійснюється не лише ділом – рухом тіні на циферблаті, а й словом. Сонячні годинники залишились незамінними до кінця XIX ст. Й слугували еталонами місцевого часу, поки їхні механічні побратими не досягли достатньої точності та надійності. Сьогодні функціональне призначення сонячних годинників відійшло на другий план і є спогадом про минуле. Наразі вони несуть естетичне задоволення й виступають елементом міського декору. Значна кількість таких пристрійів доповнюється різноманітними написами, переважно латиною. Максими у вигляді девізів і сентенцій, що містять роздуми про життя і смерть або наголошують на важливих цінностях і чеснотах тощо, не втрачають актуальності та емоційної ваги й повторюються протягом століть. Латинські написи на сонячних годинниках – це